

सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाद्वारे “शासकीय योजनांची माहिती जनसामान्यांना देण्यासाठी “संवाद वारी” उपक्रमाच्या आयोजनासाठी रु. ३,३२,५७,०००/- इतक्या अंदाजित खर्चास कार्योत्तर प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शासन निर्णय क्र. मावज-२०२४/प्र.क्र.१२९/मावज-१
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक:-१० ऑक्टोबर, २०२४

वाचा -: १) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांचे पत्र क्र. प्रदर्शने-२०२४-२५/
स.वा.प्र./ का-६/२३९, दि. १४/०६/२०२४
२) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय यांचे पत्र क्र. प्रदर्शने-२०२४-२५/
स.वा.प्र./ का-६/७३२, दि. ०७/१०/२०२४

प्रस्तावना :-

पंढरपूरच्या आषाढी वारीनिमित्त लाखो भाविक आळंदी ते पंढरपूर आणि देहू ते पंढरपूर या मार्गाने एकत्र येतात. महाराष्ट्रातील प्रत्येक गावातील किमान एक नागरिक या वारीमध्ये सहभागी झालेला असतो. या आषाढी यात्रेनिमित्त मुख्य दोन दिंऱ्या निघतात. त्यात आळंदीवरुन निघणारी ज्ञानेश्वर महाराजांची दिंडी आणि दुसरी देहू वरुन निघणारी तुकाराम महाराजांची दिंडी यांचा समावेश आहे. या दिंऱ्यांमध्ये शेतकरी, शेतमजूर, साखर कारखान्यातील मजूर, दुर्घ व्यावसायिक तसेच तरुण तरुणी मोठ्या संख्येने सहभागी होतात. अलिकडच्या काळात पालखी सोहळ्यात तरुणांचा सहभाग मोठ्या प्रमाणात दिसून येतो. वारीच्या कालावधीत पालखी मार्गावरील गावा-गावात अतिशय उत्साहाचे वातावरण असते. या मार्गावरील सर्व शाळा, महाविद्यालय, स्थानिक संस्था, नागरिक यांचाही सहभाग असतो.

आषाढी वारी कालावधीत दिंडी प्रवास मार्गावर विविध उपक्रमांद्वारे (उदा. चित्ररथ, प्रदर्शने, पथनाट्य, कलापथक, एलईडी वॉलसह मोबाइल व्हॅन, घडीपत्रिका, रेडीओ केंद्र तसेच बस स्टॅण्डवरुन शासकीय संदेशाचे प्रसारण, पंढरपूर येथे भव्य प्रदर्शन, होर्डिंग आदी) शासनाच्या विविध योजनांची माहिती योग्य आणि पात्र लाभार्थ्यांपर्यंत तसेच महाराष्ट्रातील गावागावातील नागरिकांपर्यंत पोहचण्यास मदत व्हावी. यांसाठी संदर्भादिन दि. १४ जून, २०२४ चा प्रस्ताव विचारात घेऊन एकूण रु. ३,३२,५७,०००/- (अक्षरी :- तीन कोटी बत्तीस लक्ष सत्तावन हजार फक्त) इतक्या खर्चास प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने संदर्भादिन दि. १४ जून, २०२४ च्या पत्रान्वये खालीलप्रमाणे अंदाजित खर्चाचा प्रस्ताव सादर केला आहे. सदर रु. ३,३२,५७,०००/- (अक्षरी

तीन कोटी बत्तीस लक्ष सत्तावन हजार फक्त) इतक्या अंदाजित खर्चाच्या प्रस्तावास कार्योत्तर प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	बाब	खर्चाचा तपशील	अंदाजित खर्च (रुपये)
१	चित्ररथ (२ नग)	<p>दोन्ही पालखी मार्गाकरिता चित्ररथाची निर्मिती करण्यात येणार आहे.</p> <ul style="list-style-type: none"> दोन ट्रकचे भाडे २० दिवसांकरिता (डिझेल खर्चासह) एकूण खर्च (२X५,००,०००) दोन चित्ररथ निर्मिती, फेब्रिकेशन, डिझाइन, सजावट लेआउट करिता येणारा अंदाजित खर्च (२ x २०,००,०००) धनी यंत्रणा २० दिवसांकरिता रु.१०,०००/- प्रतिदिन याप्रमाणे दोन चित्ररथाकरिता (२० x १०,००० x २) धनीमुद्रण, संगीत, निवेदन याकरिता येणारा खर्च एका चित्ररथाकरिता एक वाहनचालक, एक किलनर, एक सहायक व २ सुरक्षा रक्षक असे एकूण ५ व्यक्तिंचा प्रतिदिन रु.३,०००/-निवास व भोजन व्यवस्थेसह) एकूण खर्च रु.१५,०००/- या प्रमाणे २० दिवसांकरिताचा खर्च रु.३,००,०००/- या प्रमाणे दोन्ही चित्ररथांचा खर्च (२ x ३,००,०००/-) दोन्ही चित्ररथासाठी प्रत्येकी २ समन्वयक प्रती व्यक्ती रु.२०,०००/- याप्रमाणे २० दिवसांसाठी (४ x २०,०००/-) आकस्मिक व अनुषंगिक खर्च 	१०,००,०००/- ४०,००,०००/- ४,००,०००/- ६,००,०००/- ८०,०००/- ९,००,०००/- एकूण खर्च रु.६९,८०,०००/-
२	दोन प्रदर्शन संच	<p>वारीच्या दोन्ही मार्गावर प्रदर्शनाचे आयोजन</p> <ul style="list-style-type: none"> ४ x ६ फूट या आकाराचे सेल्फस्टॅंडचे ५० पॅनल, डिझाइन, व्हिजुअल, कॉपीराइट, ग्राफिक्स, छायाचित्र संकलन आणि संपादन याबाबींवर होणारा खर्च याप्रमाणे प्रती पॅनल रु.१०,०००/- याप्रमाणे (रु.१०,००० x ५०) एका प्रदर्शनाचा खर्च ५,००,०००/- असे दोन्ही प्रदर्शनांचा खर्च Vinyl Printing रु.८०/- प्रती चौ. फूट (४ x ६) याप्रमाणे (२४ फूट x ८०x१०० पॅनल) दोन व्हिडिओ इंटरअॅक्टिव वॉल (५x३ फूट) (प्रत्येकी रु.२,००,०००/-x२) एका प्रदर्शनाकरिता तीन समन्वयक, तीन सहायक, दोन मदतनीस, असे एकूण ८ व्यक्ती सरासरी मानधन रु.३,०००/- (निवास व भोजनासह) याप्रमाणे २० दिवसांकरिताचा खर्च (रु.३०००x८x२०) रु.४,८०,०००/- असा दोन प्रदर्शनाकरिता येणारा एकूण खर्च दोन फोल्डेबल टेन्ट, टेबल, खुर्च्या, पंखे, कारपेट, मनुष्यबळ, जनरेटर वाहतुक खर्चासह प्रतिदिन रु.५०,०००/- याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (२xरु.५०,०००x२०) दोन्ही मार्गावरील प्रदर्शनाच्या साहित्याच्या वाहतूकीसाठी मिनी ट्रक भाडे रु.२५,०००/- प्रती दिवस याप्रमाणे २० दिवसांकरीता (२५,०००x२०x२) सजावटीच्या वस्तु दोन प्रदर्शनकरिता दोन्ही प्रदर्शनामधील साऊंड सिस्टिम करिता प्रती दिवस 	१०,००,०००/- ९,९२,०००/- ४,००,०००/- ४,८०,०००/- २०,००,०००/- ९०,००,०००/- २,००,०००/- ४,००,०००/-

		<p>रु. १०,०००/- याप्रमाणे २० दिवसांकरिता(१०,०००x२०x२)</p> <ul style="list-style-type: none"> इतर आकस्मिक व अनुषंगिक खर्च 	१,००,०००/-
		एकूण खर्च	रु.५७,७२,०००/-
३	दोन कलापथक	<p>वारीच्या दोन्ही मार्गावर कलापथक हे नाट्य सादर करतील. प्रत्येक कलापथकात १० कलाकार (वादक व वाद्यासह) असतील, असे दोन कलापथक असतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक कलापथक दररोज ४ कार्यक्रम सादर करतील प्रत्येक कलाकारास दर दिवशी रु.४,०००/- मानधन (निवास, भोजन, प्रवास खर्चासह) याप्रमाणे २० दिवसांकरिता २० व्यक्तींचा खर्च (४०००x२०x२०) दोन्ही कलापथकांकरिता धनी व प्रकाश यंत्रणा रु.१०,०००/- प्रती दिन याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (रु. १०,०००x२०x२) कलापथकांना संहिता लिहून देणे, दिग्दर्शन करणे, तालीम घेणे यावरील खर्च दोन्ही कलापथकांकरिता तयार (Fabricated), सुशोभित रंगमंच, व इतर व्यवस्थेसह एका मोबाईल वैनचे भाडे रु.२५,०००/- (डिझेल खर्चासह) याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (रु.२५,०००/-x२०x२०) 	१६,००,०००/- ४,००,०००/- १,००,०००/- १०,००,०००/-
		एकूण खर्च	रु. ३१,००,०००/-
४	दोन पथनाट्य	<p>पथनाट्ये रस्त्यावर/मोकळ्या जागेवर कार्यक्रम सादर करतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रत्येक पथनाट्यात १० कलाकार असतील. असे पथनाट्य सादर करणारे दोन समूह असतील. प्रत्येक समूह दिवसातून ४ वेळा पथनाट्य सादर करतील. प्रत्येक कलाकारास दर दिवशी रु.४,०००/- मानधन (निवास, भोजन खर्चासह) याप्रमाणे २० दिवसांकरिता येणारा २० व्यक्तींकरिता येणारा खर्च (४०००x२०x२०) दोन्ही पथनाट्याकरिता धनी व प्रकाश यंत्रणा रु.१०,०००/- याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (रु. १०,०००x२०x२) पथनाट्याकरिता संहिता लिहिणे, दिग्दर्शन करणे, तालीम घेणे यावरील एकूण खर्च दोन्ही पथनाट्यामधील कलाकारांची ने-आण करण्याकरिता एका जीपचा प्रतीदिन खर्च रु.१०,०००/- (डिझेल खर्चासह) याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (रु.१०,०००x२०x२) 	८,००,०००/- ४,००,०००/- १,००,०००/- ४,००,०००/-
		एकूण खर्च	रु.१७,००,०००/-
५	दोन LED वॉल्सह मोबाईल वैन	<p>एलईडी वॉल दोन्ही पालखी मार्गावरील प्रमुख गावात उभे केले जातील.</p> <ul style="list-style-type: none"> मोबाईल वैनचे भाडे रु. ५०,०००/- (डिझेल खर्चासह) प्रतीदिन याप्रमाणे २० दिवसांकरिता (रु.५०,०००x२०x२) 	२०,००,०००/-
		एकूण खर्च	रु.२०,००,०००/-
६	पंढरपूर येथे ५ दिवसांकरिता भव्य प्रदर्शन	<p>पंढरपूर येथे भव्य प्रदर्शनाचे आयोजन करण्यात येतील.</p> <ul style="list-style-type: none"> डिस्प्ले पॅनलवर सनबोर्ड पॅनल निर्मिती - पॅनलचा आकार ४ फूट x ६ फूट असा राहील. पॅनलवर अंदाजे योजनेच्या अनुषंगाने ४ ते ५ रंगीत छायाचित्रे व रेखाचित्रे यांचा वापर मजकूरानुसार करणे, त्या सर्वांची एकत्रित डिजिटल प्रिंट लॅमिनेशनसह तयार करून पॅनलवर चिटकविणे, सर्व 	५,००,०००/-

		<p>पॅनलला स्वतंत्र फोकस लाईट इत्यादीचा एकत्रित अंदाजे खर्च (प्रती पॅनल १० हजार)</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रदर्शनाकरिता मोकऱ्या जागेचे ५ दिवसांकरिता भाडे टेन्ट, कारपेट, टेबल, खुर्च्या, पंखे इत्यादीचे भाडे (लेबर सह) रु.५०,०००/- प्रतीदिन याप्रमाणे ५ दिवसांकरिता एक प्रदर्शन समन्वयक, स्वयंसेवक आणि पर्यवेक्षक मानधन प्रत्येकी रु.२,०००/- या प्रमाणे ५ दिवसांकरिता (२०००/- X ३ X ५) सजावटीच्या वस्तु साऊंड सिस्टिम व प्रकाश यंत्रणा रु.१०,०००/- प्रती दिन याप्रमाणे ५ दिवसांकरिता (१०,०००/- X ५) प्रदर्शन संच ने-आण करण्याचा वाहतूक व हमाली खर्च इतर आकस्मिक व अनुषंगिक खर्च 	2,५०,०००/- 2,५०,०००/- 3०,०००/- 9,००,०००/- ५०,०००/- २५,०००/- ९,००,०००/-
		एकूण खर्च	रु.१३,०५,०००/-
७	रेडिओ केंद्रावरुन प्रसिद्धी	वारी मार्गावरील एफएम रेडिओ केंद्रावरुन स्पॉट जिगल्स प्रसारित करण्याकरिता अंदाजित खर्च कम्युनिटी रेडिओ स्टेशनवरुन स्पॉट जिगल्स प्रसारित करण्याकरिता अंदाजित खर्च	१२,००,०००/-
८	एसटी स्टॅडवर प्रसिद्धी	<ul style="list-style-type: none"> वारी मार्गावरील बस स्टॅडवरुन ऑडिओ जिगल्सचे प्रसारण वारी मार्गावरील बस स्टॅडवरील LED/LCD इलेक्ट्रॉनिक साईनबोर्डद्वारे प्रसारण 	१०,००,०००/- १०,००,०००/-
९	खाजगी होर्डिंगद्वारे प्रसिद्धी	वारी मार्गावरील खाजगी होर्डिंगद्वारे DAVP दराने उपलब्धतेनुसार प्रसिद्धी	१०,००,०००/-
१०	घडीपत्रिका	शासकीय योजनांची माहिती देणाऱ्या घडीपत्रिकेची छपाई प्रति घडीपत्रिका रु.५/- याप्रमाणे एकूण ५ लाख घडीपत्रिकांचे छपाई (५,००,००० X ५)	२५,००,०००/-
११	सोशल मीडिया	सोशल मीडियावरुन मोहिमेची माहिती देणे	१०,००,०००/-
१२	क्रिएटिव	ऑडिओ जिगल्सची निर्मिती ऑडिओ स्पॉट निर्मितीकरिता येणारा खर्च प्रिंट क्रिएटिव होर्डिंग, घडीपत्रिका आदीकरिता (अंडेपटेशनसह) २ मिनिट कालावधीच्या दृकश्राव्य चित्रफितीची निर्मिती	५०,००,०००/-
१३	मोहिमेत सहभागी कलाकार व अधिकारी, कर्मचारी, सादरकर्ते आदीसाठी पिण्याचे पाणी, मोबाईल टॉयलेट व इतर अनुषंगिक सोई सुविधा	प्रतिदिन रु.२५,०००/- याप्रमाणे २० दिवसांचा खर्च	५,००,०००/-
		एकूण	रु.१,३२,००,०००/-
		संवाद वारीकरिता येणारा एकूण अंदाजित खर्च	रु.३,३२,५७,०००/-

२. वरील प्रस्तावास खालील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

- (i) खर्च करण्यात येणाऱ्या सर्व बाबी वरील प्रस्तावाप्रमाणे असाव्यात.
- (ii) प्रस्तावात नमूद केलेल्या वित्तीय मर्यादेमध्ये खर्च असावा. याकरिता कोणताही अतिरिक्त निधी उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.
- (iii) शासनाने वेळोवेळी जाहिरातीबाबत विहित केलेल्या कार्यपद्धतीचे पालन

करण्यात यावे. नवमाध्यमे इत्यादी जाहिरातींचे प्रसारण प्रसिद्धी करताना/माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाकडे उपलब्ध असलेल्या (DGIPR) दराने वर्तमानपत्रांद्वारे ची प्रसिद्धी तसेच दक्षशाव्य, श्राव्य व इतर बाह्य प्रसिद्धी माध्यमांद्वारे करावयाची प्रसिद्धी सीबीसी (DAVP) च्या शासकीय दराने करण्यात यावी.

- (iv) प्रस्तावित कामांसाठी दर/निवड करावयाच्या संस्था याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाचे/वित्त विभागाचे शासन निर्णय तसेच, ई-निविदा मागविण्याबाबतच्या सर्वसाधारण निर्देशाचे व अनुदेशाचे पालन करण्यात यावे. तसेच उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या शासन निर्णय दि. ०१/१२/२०१६ मध्ये नमूद अटी व शर्ती कार्यपद्धतीचा अवलंब करावा.
- (v) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयाने संदर्भाधीन क्र.२ येथील दि.०७/१०/२०२४ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या रु.३,१३,८१,५३०/- (अक्षरी रूपये तीन कोटी तेरा लक्ष एक्याएँशी हजार पाचशे तीस फक्त) इतक्या प्रत्यक्ष खर्चाच्या मर्यादेत विहीत पद्धतीने खर्चाबाबतची पुढील कार्यवाही शासनाने वेळोवेळी विहीत केलेल्या शासन निर्णयानुसार/निर्देशानुसार/वित्तीय नियमानुसार करावी.

३. प्रस्तुतचा खर्च सामान्य प्रशासन विभाग, मागणी क्र.-ए-६, २२२०-माहिती व प्रसिद्धी, ६०-इतर, १०१ जाहिरात व दृक प्रसिद्धी, (००) (०३) शासकीय योजनांची विशेष प्रसिद्धी मोहीम (योजनांतर्गत), २६ जाहिरात व प्रसिद्धी (संगणक सांकेतांक क्र.२२२०११७५) या लेखाशिर्षातर्गत सन २०२४-२५ मधील मंजूर अनुदानातून बीम्स प्रणालीवर उपलब्ध तरतुदीच्या मर्यादेत करण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३२०/का१४४३-, दि.१.७.२०२४ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.४१९/व्यय,४- दि.२२.७.२०२४ अन्वये प्राप्त सहमतीनुसार संदर्भाधिन दि.१४.६.२०२४ च्या प्रस्तावास कार्योत्तर मंजूरी देण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यांत आला असून त्याचा संकेतांक २०२४१०१०१२२८२४९२०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. धौं. भोसले)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव.
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद / विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
५. मा.उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

६. मा.उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
७. सर्व सन्माननीय विधानसभा, विधानपरिषद व संसद सदस्य.
८. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
९. मा.उपमुख्यमंत्र्यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१०. सर्व मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
११. मा.मुख्य सचिव यांचे सहसचिव, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
१२. सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
१३. महालेखापाल, १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता)/(लेखापरीक्षा), मुंबई, नागपूर,
१४. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
१५. सहसचिव, वित्त विभाग (कार्या-व्यय-४)
१६. सहसचिव, नियोजन विभाग (कार्या-१४४३)
१७. संचालक,(माहिती)(प्रशासन) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
१८. संचालक,(माहिती)(वृत्त व जनसंपर्क) माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मुंबई.
१९. उपसंचालक (लेखा), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,
२०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२१. निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई
२२. लेखाधिकारी (आहरण व संवितरण), माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, त्रालय, मुंबई
२३. निवडनस्ती (का.३४), सामान्य प्रशासन विभाग.
२४. मंत्रालयाच्या नियंत्रणाखालील सर्व विभाग प्रमुख .कार्यालय प्रमुख /
२५. भारतीय जनता पक्ष, महाराष्ट्र प्रदेश, सी.डी.ओ.कुटीर क्र.१, योगक्षेमसमोर, वसंतराव भागवत चौक, नरिमन पॉइंट, मुंबई-४०० ०२०.
२६. भारतीय राष्ट्रीय कॉंग्रेस, महाराष्ट्र प्रदेश कॉंग्रेस(इं.) समिती, टिळक भवन, काकासाहेब गाडगील मार्ग, दादर, मुंबई-४०० ०२५.
२७. राष्ट्रवादी कॉंग्रेस पक्ष, ठाकरसी हाऊस, जे.एन.हेरेडिया मार्ग, बॅलार्ड इस्टेट, मुंबई-३८.
२८. शिवसेना, शिवसेना भवन, गडकरी चौक, दादर, मुंबई-४०० ०२८.
- २९.बहुजन समाज पक्ष, प्रदेश सचिव, महाराष्ट्र राज्य, बी.एस.जी.भवन, भूखंड क्र. ८३-ए, कलेक्टर कॉलनी, चेंबूर, मुंबई-४०० ०.७४
- ३०.भारतीय कम्युनिस्ट पक्ष, महाराष्ट्र समिती, ३१४, राजभवन, एस.व्ही.पटेल मार्ग,मुंबई- ०४.
- ३१.भारतीय कम्युनिस्ट (मार्क्सवादी) पक्ष, महाराष्ट्र समिती, जनशक्ती सभागृह, ग्लोब मिल पॅलेस, वरळी, मुंबई-४०० ०१३.
- ३२.महाराष्ट्र नवनिर्माण सेना, राजगड, मातोश्री टॉवर, शिवाजी पार्क, दादर, मुंबई-४०० ०२८.